

Президенту України
Януковичу В.Ф.

Відкритий лист Президенту України Віктору Януковичу щодо закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян (№3879)

Шановний Вікторе Федоровичу!

Представники інститутів громадянського суспільства та ринку телекомунікацій засвідчують Вам свою повагу та звертаються з наступним.

16 січня 2014 року Верховною Радою України прийнято Закон про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян (реєстр. №3879 від 14.01.2014) (далі - Закон).

Ми вважаємо, що наслідком впровадження пропонованих Законом новацій стане руйнування ринку телекомунікацій, значне скорочення бюджетних надходжень, значне підвищення вартості надання телекомунікаційних послуг населенню та безпрецедентне порушення конституційних прав споживачів телекомунікаційних послуг України з огляду на наступне.

1. Впровадження обмеження доступу абонентів операторів телекомунікацій до окремих ресурсів мережі Інтернет згідно з п.2 ст.18 розділу I Закону без рішення суду спричинить виведення бізнесу розміщення інтернет-ресурсів за кордон з відповідними бюджетними втратами. Також слід зазначити, що ООН визнала право на доступ до Інтернету одним з невід'ємних прав людини. Згідно з документом ООН 2001 р., поширення інформації в мережі має бути максимально вільним, обмежуючись лише тими ситуаціями, коли воно може привести до порушення чиїх-небудь прав, забезпечувати повсюдний доступ до мережі та співробітництво з ресурсами і організаціями, що сприяють вираженню громадської думки через Інтернет. Надання Законом Національній комісії, що здійснює регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, неприманного їй права приймати без рішення суду власного рішення щодо обмеження доступу абонентів операторів телекомунікацій до ресурсів мережі Інтернет, через які здійснюється розповсюдження інформації, є порушення інших норм Закону України «Про телекомунікації» щодо вільного доступу, загально прийнятої системи судочинства України, зокрема презумпції невинуватості, а також не узгоджується з ст. 12 Директиви 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради "Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку" ("Директива про електронну комерцію"). При цьому забезпечення повного блокування інтернет-ресурсів, які розташовані за межами України, технічно неможливе, і впровадження норми про позасудове блокування веб-сайтів спричинить виведення бізнесу хостингу за кордон з відповідними бюджетними втратами.

2. Запровадження ліцензування послуг доступу до мережі Інтернет згідно з п.5 ст.18 розділу I Закону призведе до того, що через три місяці (згідно прикінцевих положень Закон) в Україні фактично буде зруйнований ринок надання доступу до Інтернету. При цьому слід зазначити, що саме безперешкодне, безліцензійне надання послуг доступу до Інтернет на сьогоднішній день є запорукою успішного поширення інформаційних технологій в усі сфери життедіяльності людини та відповідно розвитку інформаційного суспільства, що підтверджується 20-ти річним існуванням Інтернету в Україні. Тому ліцензування призведе до зменшення кількості суб'єктів, що надають послуги, особливо серед малого та середнього бізнесу, подальшої монополізації ринку телекомунікацій, створення корупційних схем з відключення доступу, та, як наслідок, до значного підвищення вартості телекомунікаційних послуг для споживачів.

До того ж, ліцензування доступу до Інтернет суперечить принципам регуляторної політики держави щодо зменшення регуляторного тиску та міжнародним нормам, згідно яких

ліцензування виду господарської діяльності запроваджується лише у разі недостатності інших засобів державного регулювання, якщо така діяльність стосується використання обмежених природних ресурсів та/або може становити загрозу життю чи здоров'ю людей.

3. Покладання на операторів, а також провайдерів телекомунікацій обов'язку щодо придбання за власні кошти технічних засобів, необхідних для здійснення уповноваженими органами оперативно-розшукових заходів згідно з п.5 ст.18 розділу I Закону не узгоджуються із правовою позицією Конституційного Суду України, висловленою, зокрема, у Рішеннях від 29 червня 2010 року № 17-рп та від 2 листопада 2004 року № 15-рп щодо дотримання конституційних принципів рівності і справедливості, з яких випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці. Впровадження цієї норми **призведе до значного підвищення вартості телекомунікаційних послуг для вітчизняних споживачів та створить умови для зростання соціального напруження**.

4. Впровадження норми щодо надання телекомунікаційних послуг з використанням ідентифікаційних телекомунікаційних карток виключно на підставі укладеного між оператором телекомунікацій і споживачем телекомунікаційних послуг договору згідно з п.5 ст.18 розділу I Закону призведе до значного скорочення кількості користувачів телекомунікацій, особливо в сільських районах, та до збільшення цифрового розриву між регіонами України. Переважна кількість абонентів мобільного зв'язку змушена буде переукладати договори з операторами, що створить додаткові підстави для збільшення соціального напруження в Україні.

До того ж, окрім положення Закону не узгоджуються з вимогами статті 19 Конституції України щодо визначення способу здійснення повноважень органами державної влади, та не враховують правової позиції Конституційного Суду України, оскільки не містять достатніх і завершених правових механізмів реалізації положень, якого вимагає принцип правової держави (Рішення від 30 травня 2001 року N 7-рп/2001).

Враховуючи значну шкоду від впровадження законодавчих новацій для розвитку ринку телекомунікацій, суттєві втрати бюджету України від недоотриманих податків близько 5 млрд гри на рік, значне підвищення вартості телекомунікаційних послуг для вітчизняних споживачів, в тому числі соціально незахищених, скорочення кількості робочих місць, з метою недопущення руйнування вітчизняної галузі інформаційно-комунікаційних технологій та припинення порушень законодавства України просимо Вас повернути прийнятий Верховною Радою України Закон України про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян (№3879) для повторного розгляду Верховною Радою України.

З повагою,

Від Інтернет Асоціації України

Заступник Голови Правління ІнАУ

С.Одинець

Від комісії УСПП з питань науки і IT

Віце-президент УСПП

І.Петухов